

ADVOKATFIRMAET KYRRE ANS
v/advokat Petter Randa Bøe
Postboks 1826 Nordnes
5816 BERGEN

Saksbehandler, innvalgstelefon
Silje Sævik Bøe, 5557 2125

Vedtak om sakskostnader - byggesak - Alver - 428/101 og 428/155 Hylkje 5109 Kvalheim - legalisering av tiltak

Vi viser til deres krav av 13.04.2021 om dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36.

Vedtak

Statsforvalteren innvilger delvis krav av 13.04.2021 om dekning av sakskostnader. Alver kommune blir med hjemmel i forvaltningsloven § 36 pålagt å dekke klager sine sakskostnader med kr. 44 234,38 inkl. mva.

Bakgrunn

Statsforvalteren opphevet i vårt vedtak av 06.04.2021, sak 2021/1928, Alver kommune sitt vedtak av 08.10.2020 om dispensasjon for tiltak på gbnr. 428/101 og 115.

Dere har på vegne av klagerne Gunn Opdahl og Tor Helge Opdahl, eiere av gbnr. 428/21, satt frem krav om dekning av sakskostnadene i klagesaken, jf. forvaltningsloven (fvl.) § 36. Kravet er på kr. 46 827,63 inkl. mva.

Dere har bedt om at beløpet blir utbetalt til Opdahls kontonummer 9802.16.46326.

Statsforvalteren sendte sakskostnadskravet til uttalelse til kommunen og mottok merknader den 10.05.2021. Kommunen mener at saken og klagen var tilstrekkelig opplyst da den ble sendt til Statsforvalteren, og stiller spørsmål ved om tilleggsmerknadene i etterkant av klagen var nødvendig for å gjøre om vedtaket. Videre mener kommunen at det ikke er grunnlag for å kreve dekket arbeid som er gjort etter at vedtaket ble omgjort.

Når det gjelder bakgrunnen for saken ellers, viser vi til saksdokumentene som vi legger til grunn at partene er kjent med. Statsforvalteren finner at saken er tilstrekkelig opplyst, jf. fvl. § 17.

Statsforvalterens vurdering

Hjemmelen for krav om dekning av sakskostnader er fvl. § 36 første ledd:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Statsforvalteren opphevet Alver kommune sitt vedtak om dispensasjon, og vilkåret om at «et vedtak blir endret til gunst for en part» er dermed oppfylt. Vi viser til at Sivilombudsmannen i flere uttalelser har lagt til grunn at opphevelse av førsteinstansvedtaket også gir rett til kostnadsdekning, uavhengig av hva som blir utfallet etter den fornyede behandlingen i kommunen.¹

Utgifter til advokat i saken kan anses som «vesentlige kostnader.»

I vilkåret om at kostnader må ha vært «nødvendige for å få endret vedtaket», ligger for det første at kostnaden er pådratt i forbindelse med klagesaken.² Det kan som utgangspunkt kreves dekket kostnader som er pådratt i tidsrommet fra avgjørelsestidspunktet for det første vedtaket, fram til avgjørelsestidspunktet for vedtaket som endrer det første vedtaket (den dekningsberettigede perioden).

Det går frem av timelisten at det totale timetallet i klagesaken er 19,25 timer, der det er arbeidet med saken fra 22.10.2020 til 09.04.2021. Slik Statsforvalteren ser det, kan det kreves dekket kostnader som er pådratt i tidsrommet fra 08.10.2020 til vårt vedtak av 06.04.2021. Arbeid som er pådratt etter vårt vedtak av 06.04.2021 (0,75 timer) faller dermed utenfor tidsrommet for den dekningsberettigede perioden, og avslås derfor, jf. fvl. § 36.

For det andre må det gjøres en konkret vurdering av om bistanden er nødvendig for endringen. I vurderingen skal det blant annet legges vekt på feilens art og sakens vanskelighetsgrad, og hvor kompliserte de rettslige spørsmålene og faktiske forholdene i saken er.³

Utgangspunktet for vurderingen er at partens og partsrepresentantens subjektive oppfatning må legges til grunn, altså hva som med rimelighet kan ha blitt oppfattet som nødvendige tiltak og utgifter.⁴ Sivilombudsmannen har i sak SOM-2020-252 uttalt følgende:

«Det er i liten grad utdypet i forarbeidene hva som ligger i vilkåret om at utgiftene må ha vært 'nødvendige' for å få endret vedtaket. Vilkaeret er forstått slik at det må være en viss årsakssammenheng mellom utgiftene og det forhold at vedtaket ble endret, se for eksempel Justisdepartementets lovavdelings uttalelse 18. januar 2006, JDLOV-2005-7958, og Graver, Alminnelig forvaltningsrett (5. utg. 2019) s. 534. I ombudsmannspraksis er det lagt til grunn at det ikke kan kreves en objektivt konstaterbar årsakssammenheng mellom utgiftene og resultatet. Nødvendighetskriteriet skal vurderes med utgangspunkt i partens subjektive oppfatning, jf. også Ot.prp.nr.3 (1976–1977) side 101 om at det bør tillegges vekt om det var forståelig at parten pådro seg utgiftene. Hvorvidt kostnadene har vært nødvendige må avgjøres etter en konkret vurdering hvor det legges vesentlig vekt på hva parten selv og hans eller hennes advokat med rimelighet har oppfattet som naturlige tiltak, se for eksempel ombudsmannens uttalelse 17. august 2012 (SOM-2011-2482).»

¹ Se blant annet Sivilombudsmannens sak 2016/2523, SOMB-2007-77 og SOM-2009-343.

² Se Woxholth (2011) *Forvaltningsloven med kommentarer* s. 600 og SOM 2014/1963.

³ Se NOU 2019:5 pkt. 29.2.3, Gyldendal lovkommentar til fvl. § 36 note 948, Woxholt (2011) s. 600 og Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) s. 101

⁴ Se Woxholth 2011 s. 602 og blant annet Sivilombudsmannens avgjørelse 2006 s. 249 og sak 2005/70.

Etter dette må det konkret vurderes hva parten og partsrepresentanten med rimelighet kan ha oppfattet som naturlige tiltak for å få endret vedtaket. I saken var det påklagede tiltaket avhengig av dispensasjon fra plan- og bygningsloven (pbl) § 29-4 om avstandskrav, fastsatt utnyttelsesgrad på 25 % BYA i reguleringsplan og LNF-formål (landbruks-, natur- og friluftformål) i kommuneplanens arealdel (KPA). Spørsmålet i saken var om vilkårene for dispensasjon var oppfylt, jf. pbl. § 19-2 andre ledd og om kommunens vedtak om dispensasjon var tilstrekkelig begrunnet, jf. fvl. §§ 24 og 25.

Slik vi kan se det ut fra timelisten, er arbeidet som er utført i den dekningsberettigede perioden gått med til korrespondanse med klient, gjennomgang av saksdokumenter og vedtaket til kommunen, regelverk og rettskilder, arbeid med klage, konferering mellom kollegaer og arbeid knyttet til oppfølging av kommunens klagesaksvurdering og tilleggsmerknader i saken.

Ut fra timelisten er det brukt 11,25 timer på gjennomgang av dokumenter, rettskilder og arbeid med klage. I forbindelse med arbeid med klagen er det brukt 1,5 timer til korrespondanse med klient og 1,5 time til konferering mellom kollegaer.

Slik vi kan se det ut fra timelisten og anførselene som er fremsatt i klagen, kan det med rimelighet ha blitt oppfattet som naturlig med 11,25 timer til arbeid med gjennomgang av dokumenter, rettskilder og arbeid med klage. Selv om det i klagen er brukt 1,5 side på anførsel om behov for dispensasjon fra pbl. § 1-8 som ikke førte frem, legger vi vekt på at vurderingen skal være subjektiv, med utgangspunkt fra partens ståsted. Statsforvalteren må i praksis derfor også ta noe høyde for at parten og dennes representant kan ha feilvurdert situasjonen.⁵ Vi finner videre at 1,25 timer til korrespondanse med klient kan dekkes. Slik vi ser det, kan ikke utgifter for arbeid den 01.02.2021 knyttet til mottak av brev fra Statsforvalteren om saksbehandlingstid anses som nødvendig for å få endret vedtaket. Videre finner vi at 1,25 timer med konferering med kollegaer kan dekkes. Vi viser til at det er to advokater med spisskompetanse på plan- og bygningsrett som har arbeidet med saken, og at man da må forvente effektivitet. Vi kan ikke se at det er dokumentert at det var nødvendig at tre advokater arbeidet med saken, og trekker dermed fra arbeid den 22.10.2020 utført av advokatfullmektig Nina Søvik Mjømen.

Det er videre brukt 1,25 time til gjennomgang av kommunens klagesaksvurdering og korrespondanse med klient i forbindelse med dette. Til arbeid med tilleggsmerknader til Statsforvalteren er det gått med 3 timer. Ut fra timelisten, saksdokumentene og anførselene som er fremsatt i tilleggsmerknadene, vurderer vi at en tidsbruk på til sammen 3,75 timer til videre oppfølging av saken etter innsending av klagen med rimelighet kan ha blitt oppfattet som naturlig. Selv om det i merknadene er brukt ca. 0,5 side på anførsel om behov for dispensasjon fra KPA pkt. 3.1.1 om utnyttelsesgrad som ikke førte frem, har vi lagt vekt på at vurderingen skal ta utgangspunkt fra partens ståsted. Det er imidlertid også brukt ca. en side på anførsel om at tiltaket ikke oppfyller kravene til visuelle kvaliteter, jf. pbl. §§ 29-1 og 29-2. Siden vedtaket som var påklaget bare omhandler dispensasjonssøknadene og ikke rammetillatelse, finner vi at dette faller utenfor hva som med rimelighet kan ha blitt oppfattet som naturlig ressursbruk for å få endret dispensasjonsvedtaket.

Ut fra en konkret vurdering av sakens karakter og det arbeidet som er gjort ut fra timelisten og saksdokumentene, vurderer Statsforvalteren at det arbeid som har vært nødvendig for å få endret vedtaket er 17,5 timer, jf. fvl. § 36. Det er de faktiske timeprisene som det er fakturert for. Det dekkes

⁵ JDLOV-2005-7958, med henvisning til JDLOV-1976-2162.

etter dette kr. 4 600,- (kr. 1 725,- (periode 22.10.2020 – 26.10.2020) + kr. 2 875,- (periode 28.10.2020-11.11.2020) for advokat Engedals arbeid, og kr. 30 787,50 (kr. 17 062,50 (periode 22.10.2020 - 26.10.2020) + 5 850,- (periode 28.10.2020 – 11.11.2020) + kr. 7 875,- (periode 13.01.2021 – 12.03.2021)) for Bøes arbeid. Det beløpet som blir tilkjent dekket er etter dette *kr. 44 234,38 (kr. 35 387,50 + 25 % mva)*

Grunnlaget for Statsforvalterens oppheving er feil i Alver kommune sin behandling av saken. Sakskostnadene må dermed dekkes av Alver kommune, jf. fvl. § 36 tredje ledd tredje punktum.

Statsforvalterens vedtak kan normalt påklages innen tre uker til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, jf. fvl. kapittel VI. Advokat Bøe har bedt om utvidet klagefrist på grunn av forestående ferieavvikling. Vi forlenger derfor klagefristen til mandag 23.08.2021. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren i Vestland.

Vi gjør oppmerksom på at kommunen ikke har klageadgang på vedtaket.

Med hilsen

Karen Elin Bakke
seniorrådgiver

Silje Sævik Bøe
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Alver kommune Postboks 4 5906 FREKHAUG